

OPDRACHTEN STAGE EERSTE LEERJAAR

Observatieopdrachten

De neerslag van je observaties post je in je digitaal praktijkdossier in de map 'stageopdrachten'. Je vult deze observatieopdrachten aan met specifieke informatie over jouw klas- en schoolcontext (beginsituatie en klascontext).

<p>Overgang kleuteronderwijs – lager onderwijs</p> <p>Op welke wijze tracht jouw stageschool de overgang tussen kleuter -en lager onderwijs te verzachten?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe probeert men in het eerste leerjaar nog rekening te houden met de didactiek van het kleuteronderwijs? Observeer en informeer hierover bij je mentor van het eerste leerjaar. - Herken je bepaalde zaken (bv. rituelen, didactische materialen, aanpak ...) uit de kleuterklas die je ziet terugkomen in het eerste leerjaar? Wat neem je hieruit mee naar je eigen stage? 	
<p>Algemene beginsituatie</p> <p>Maak een <u>grondige</u> analyse van de beginsituatie van je klasgroep, de klas-en schoolomgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schets het ontwikkelingsprofiel van de 6-jarige. Tijdens je observaties kan je op volgende elementen letten: <ul style="list-style-type: none"> o Wat valt je op in het taalgebruik van de kinderen? Hoe stemt de leerkracht hierop af? o Wat kan je zeggen over het denkvermogen van de kinderen? Welke ondersteuning hebben ze nodig om denkoperaties uit te voeren? o Wat valt je op in de werkhouding van de kinderen? Hoe lang kunnen ze zich concentreren? Welke kinderen in deze groep dwalen eerst af? Is dat bij elke les hetzelfde? Wat zijn de eerste tekenen van dalende concentratie? Hoe reageert de leerkracht hierop? o Hoe is hun omgang met leeftijdsgenoten? Merk je vriendschappen op? Waarover gaan conflicten? o Leef-en belevingswereld van het kind: wat prikkelt de kinderen, wat boeit hen? Wat is humor voor kinderen van een eerste leerjaar? o Wat valt je op voor wat betreft de grove en fijne motoriek van de kinderen (kijk naar lessen bewegingsopvoeding, spel op de speelplaats, schrijflessen ...) o ... 	

<ul style="list-style-type: none"> - Voorkennis, vaardigheden m.b.t. volgende domeinen: <ul style="list-style-type: none"> <u>Aanvankelijk lezen:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Zoek uit wat de kinderen zullen geleerd hebben wanneer jij op stage komt (gekende woorden, letters, lettercombinaties ...). o Ga ook na met welke oefeningen de kinderen zeer vertrouwd zijn en welke vorm van inoefenen nog nieuw voor hen is. Dit is belangrijk om aan te sluiten bij het vertrouwde en toch variatie in je les te brengen. <u>Aanvankelijk schrijven:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Zoek uit wat de beginsituatie is van de leerlingen m.b.t. schrijven. Bv. welke letters kunnen ze al schrijven? Op welke manier worden linkshandige leerlingen begeleid (o.a. speciale werkblaadjes ...)? Vraag de nodige informatie aan je mentor. <u>Aanvankelijk rekenen:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Zoek uit wat de leerlingen zullen geleerd hebben wanneer jij op stage komt (welke getallen zijn gekend ...). - Individuele kindkenmerken <ul style="list-style-type: none"> o Met welke individuele kindkenmerken moet je rekening houden? Hoe speelt de leerkracht in op deze verschillen? Probeer een duidelijk beeld te vormen van het differentiatiesysteem van je mentor. - Organisatorische aspecten: <ul style="list-style-type: none"> o Bekijk de didactische wandplaten in de klas. Zijn er wandplaten die je dient te gebruiken tijdens jouw lessen taal, rekenen, W.O. ...? o Breng in kaart welke materialen in de klas aanwezig zijn ter ondersteuning van de lessen. (bv. rekenblokjes, klik-klakboekjes, letterdozen ...) - Schoolomgeving <ul style="list-style-type: none"> o Ga de mogelijkheden van de schoolomgeving na i.f.v. de lessen die je zal geven (speelplaats, ruimere omgeving van de school). 	
<p>Aanvankelijk lezen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke methode gebruikt je mentor? Bekijk ze grondig. Vraag de nodige informatie aan je mentor. Hij spreekt vanuit zijn eigen ervaring en kan dan ook zeer goed de aandachts- en knelpunten met je bespreken. - Observeer een les aanvankelijk lezen en noteer voor jezelf de volgende punten: 	<p>Neerslag meebrengen naar lessen</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Lesgang: welke stappen komen aan bod? ○ Hoe wordt het bord gebruikt? ○ Zijn er bepaalde benamingen, gebaren of andere gewoontes die in deze klas gebruikt worden. Bijv. “kop”, “buik”, “staart” van een woord, sommige letters worden met gebaren (of tekeningen) ondersteund. ○ Noteer tijdens welke momenten de kinderen erg betrokken zijn, m.a.w. wanneer zijn de kinderen geboeid, gemotiveerd ... ○ Hou ook in de gaten wanneer de leerkracht extra inspanning moet doen om de aandacht en werklust te behouden. Bedenk wat jij in dat geval zou kunnen doen om dergelijke situaties te voorkomen of op te vangen. ○ Een observatie is een goede gelegenheid om “voeling” te krijgen met de klas. Je ziet beter wanneer kinderen moe worden; noteer voor jezelf hoe ze dit uiten. <p>- Observeer welke prentenboeken en versjes je mentor gebruikt en maak voor jezelf een lijstje van boeken en versjes die aansluiten bij jouw rode draad en/of bij de lessen aanvankelijk lezen. Je kiest prentenboeken, voorleesverhalen uit die literair kwalitatief zijn en zich lenen tot een muzische aanpak.</p>	<p>aanvankelijk lezen/ aanvankelijk schrijven</p>
--	---

<p>Aanvankelijk schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke methode gebruikt je mentor? Bekijk ze grondig. Hoe worden de letters gevormd? Wanneer moet je de pen opheffen?... - Observeer een les schrift en noteer voor jezelf o.a. de volgende punten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lesgang: welke stappen komen aan bod? ○ Hoe wordt het bord gebruikt? ○ Op welke manier wordt het schrijfproces verwoord? Welke benamingen gebruikt de leerkracht? (Bijv. botsen tegen de lijntjes, tot aan de zolder ...). ○ Let ook op de betrokkenheid en de schrijfhouding van de leerlingen. ○ Op welke manier worden linkshandige leerlingen begeleid? 	<p>Neerslag meebrengen naar lessen aanvankelijk lezen/ aanvankelijk schrijven</p>
---	---

<p>Aanvankelijk rekenen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ga na welke rekenmethode je zal gebruiken en bekijk ze grondig. Tracht zicht te krijgen op de stapsgewijze opbouw van het aanvankelijk rekenen. Vraag de nodige informatie aan je mentor. Hij spreekt vanuit zijn eigen ervaring en kan dan ook zeer goed de aandachts- en knelpunten met je bespreken. Op welke manier zit realistisch rekenen in de rekenmethode verweven? - Welke afspraken zijn er met de leerlingen gemaakt, bv. rond (notatie/verwoorden van) splitsen ...? - Educatief materiaal: zijn er speelse, differentiërende, zelfcorrigerende materialen voor aanvankelijk rekenen in de klas aanwezig? - Worden er rekenspelletjes gebruikt in de klas? Noteer/beschrijf er enkelen. Luister ook goed naar de instructies die de leerkracht bij het spel geeft. 	<p>Neerslag meebrengen naar lessen aanvankelijk rekenen</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - Observeer een les aanvankelijk rekenen en noteer voor jezelf volgende punten: <ul style="list-style-type: none"> o Doel van deze les o Lesgang: omschrijf duidelijk welke stapjes (in detail) de leerkracht met de leerlingen zet om tot de doelen te komen. o Welke vragen stelt de leerkracht ter controle of de leerlingen alles begrepen hebben. Noteer voorbeelden van fouten die kinderen nog maken. o Welke concrete materialen gebruikt de leerkracht? o Merk je concentratieverhogende tussenkomsten van de leerkracht op? o Hoe wordt het bord tijdens de les gebruikt? 	
<p>Muzische vorming</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoeveel uren muzische vorming komen er aan bod per week en per deeldomein? - Wordt er thematisch gewerkt? - Wordt er een handleiding of methode gebruikt voor de muzische lessen? - Wordt er in andere vakken ook muzisch gewerkt? <ul style="list-style-type: none"> o Zo ja, op welke manier? o Indien neen: waar zie jij mogelijkheden om het muzische te integreren? - Wordt er klasoverschrijdend muzisch gewerkt? Zo ja, op welke manier? - Wordt er op schoolniveau muzisch gewerkt? Zo ja, op welke manier? - Welke muzische projecten worden in de klas of op school georganiseerd? - Zijn er specifieke afspraken op klasniveau voor bepaalde domeinen naar inhoud, organisatie en materialen? Zo ja, welke? - Welke muzische elementen zijn er in de klas of in het klasgebeuren zichtbaar aanwezig? Denk ruim vanuit de verschillende muzische domeinen. - Welke muzische lessen moet je geven tijdens je stage?: domein(en) / integratie, thema of onderwerp, doelstellingen, conceptcirkel (onderwerp, bouwsteen, werkvorm), beschikbare ruimtes, beschikbare materialen 	<p>Neerslag meebrengen naar lessen MUVO</p>
<p>Wereldoriëntatie (M&M, W&T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - De 'kleine' en 'grote' wereld van het 6- jarige kind: Ga na waar en hoe de verschillende domeinen van WO in de leefwereld van het zesjarige kind voorkomen. Noteer per domein enkele concrete voorbeelden. Beperk je niet enkel tot de schoolse omgeving van het kind. - 6-jarige kinderen in het verkeer: Observeer de kinderen 's morgens en /of 's avonds in het verkeer. Doe dit best aan de ingang van de school, dicht bij een oversteekplaats. 	<p>Neerslag meebrengen naar lessen WO</p>

- Is de verkeerssituatie veilig?
- Wat doen de kinderen?
- Wat moeten zij zeker kunnen en kunnen zij dat ook?
- Observeer één of meerdere WO activiteiten (of als je er geen kunt zien, beraag je mentor dan hierover). Deze kunnen zowel in als buiten de klas doorgaan. Beantwoord vervolgens onderstaande vragen:
 - Welke inhouden worden aangeboden?
 - Waarop ligt de nadruk bij het aanbieden van die inhouden?
 - Welke doelen worden nagestreefd?
 - Welke werkvormen worden gebruikt?
 - Op welke manier wordt de leerstof vastgezet? Worden er werkbladen gebruikt? Hoe worden die dan ingevuld?
 - Hoe lang kunnen de kinderen zich concentreren op een bepaald onderdeel?
 - Vergelijk een les WO in een eerste leerjaar met een les WO in een hogere graad. Welke verschillen zijn zeker belangrijk? Waar moet je dus zeker rekening mee houden bij het opstellen van een les WO in het eerste leerjaar?

Speels en actief leef-en leerklimaat

- Hoe zorgt de leerkracht voor een speelse omgang met de kinderen? Welke elementen dragen daartoe bij?
- Observeer hoe de leerkracht speelse/actieve elementen integreert in zijn/haar lessen. Noteer concrete voorbeelden vanuit de verschillende vakdomeinen.
- Wordt er doorheen de klasdag nog op een andere wijze tegemoet gekomen aan de behoefte tot spelen, bewegen bij de kinderen?
- Voorziet de leerkracht bewegingstussendoortjes/muzische momenten als overgangen tussen de lessen? Noteer enkele voorbeelden.
- Gebruikt de leerkracht attributen om de aandacht van de leerlingen te trekken (bv. handpop, verkleedkledij ...)?
- Hoe creëert de leerkracht rust in de klas? Hoe gaat hij/zij om met ordeverstoring gedrag?

Afspraken, rituelen

- Welke afspraken, regels zijn belangrijk om te kennen om goed te functioneren in deze klas?
- Zijn er klasrituelen (ochtendritueel, rituelen bij bepaalde lessen ...)? Op welke wijze verlopen deze rituelen?

Participatieopdrachten

Aanvankelijk lezen

Je geeft in totaliteit, voor minimum 50 minuten aanvankelijk lezen. (We vragen mentoren deze 50 minuten niet teveel te overschrijden.) We verwachten dat je deze les ook schriftelijk voorbereidt volgens de richtlijnen die werden gegeven door de opleiding.

Aanvankelijk rekenen

Je geeft in totaliteit, voor minimum 50 minuten aanvankelijk rekenen. Je observeert een les die gegeven werd door je mentor en geeft hier een vervolgles op. (We vragen mentoren deze 50 minuten niet teveel te overschrijden.) We verwachten dat je deze les ook schriftelijk voorbereidt volgens de richtlijnen die werden gegeven door de opleiding.

Themaverkennende activiteit

Je voorziet een leeractiviteit (ongeveer 25 min) waarbij je de beginsituatie m.b.t. het thema dat jij gaat geven, achterhaalt. Op die manier kan het thema beter aansluiten bij de leefwereld en bij de interesses van de kinderen. We verwachten dat je deze activiteit grondig voorbereidt (zie tips op Canvas).

Blokstage: accenten - verwachtingen

Thematisch werken – rode draad

Je werkt doorheen je stageweek thematisch. Voor je stage kies je samen met je mentor uit volgende thema's:

- *Diep in het bos*
- *Lang zullen ze lezen*
- *Dozen vol of een koffertje vol*
- *Spetter spieter spater*
- *Dromenrijk*
- *Ik zie ik zie*

Denk bij de uitwerking van je thema aan:

- een degelijke brainstorm;
- een weergave van de koppeling van het thema met leergebieden en domeinen waaraan je werkt (bv. via een webschema);
- een overzichtelijk weekschema waarbij je de rode draad visueel zichtbaar maakt;
- het optimaal benutten van de schoolomgeving;
- de klasinkleding die het thema weerspiegelt waarrond je werkt.

Wereldoriëntatie (M&M, W&T)

We verwachten dat je voor minimum 200 minuten W.O.-activiteiten voorziet. In je thema voorzie je een activiteit van minstens 25 minuten buiten de klas. Die kan doorgaan op de speelplaats of in een andere veilige leeromgeving. Je overlegt dit met je mentor.

De schriftelijke voorbereiding van je W.O.-activiteiten bevat minstens:

- een nauwkeurige selectie van leerplandoelen met vermelding van het gebruikte leerplan;
- de vermelding van de lesdoelen rekening houdend met de beginsituatie;
- het lesverloop per activiteit (inhoud, methode, materiaal);
- eventuele werkbladen of andere manieren om het geleerde vast te zetten;
- de evaluatie;
- bronvermelding.

Speelsheid, activiteit in het leerproces

Je integreert speelse, actieve elementen in de leeractiviteiten.

Gebruik van handpop

Je maakt meermaals tijdens je stage gebruik van je eigen handpop waarmee je een warm en speels klimaat tracht te bevorderen.

Creatieve en activerende tussendoortjes

Je bereidt minstens 10 creatieve en activerende tussendoortjes, je zet deze functioneel in tijdens de stage.

Muzische vorming

Je geeft voor minimum 50 minuten muzische vorming (2 x 25 minuten mag ook).

Je leeractiviteiten voldoen aan volgende verwachtingen:

- Je past de didactische principes toe: creativiteit, beschouwen, opbouw en experiment.
- Tijdens het geven van de muzische lessen schenk je extra aandacht aan jouw eigen expressiviteit en die van de kinderen.
- De denkwegen en de creativiteit van het kind staan centraal tijdens de muzische activiteit. Het proces is belangrijker dan het product.
- Je werkt geïntegreerd (combinatie van minimum twee domeinen waarvan één bewegingsexpressie) waar mogelijk (timing en organisatie).